

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/157/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5623215075
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Šulek
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5623215075.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Šuleka (sudca spravodajca) a sudcov JUDr. Jany Vargovej a JUDr. Romana Tichého, v spore žalobcov v 1. rade Y. Y. Y., nar. XX. XX. XXXX, v 2. rade K. X. Y., nar. XX. XX. XXXX, obidvaja trvale bytom H. XX/XX, F., proti žalovanému Y. Y. Q., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Y. XXX/XX, N. C., v konaní o zriadenie vecného bremena, v časti o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného a žalobcu 2/ proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, zo dňa 4. septembra 2023, sp.zn. 11C/62/2023, takto

rozhodol:

Napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku I m e n í tak, že návrh žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajúcom v uložení povinnosti žalovanému zdržať sa akýchkoľvek úkonov, ktoré môžu žalobcom v 1. a 2. rade sťažiť alebo znemožniť prechod pešo a prejazd motorovými vozidlami cez pozemok parcely registra KN-C č. 553/2, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 30 m², zapísaný Okresným úradom Liptovský Mikuláš, katastrálnym odborom na liste vlastníctva č. XX, pre katastrálne územie U. F., obec Vyšná Boca, okres Liptovský Mikuláš a cez pozemok parcely registra KN-C č. 555/4, trvalý trávny porast o výmere 69 m², zapísaný Okresným úradom Liptovský Mikuláš, katastrálnym odborom na liste vlastníctva č. XXX, pre katastrálne územie U. F., obec Vyšná Boca, okres Liptovský Mikuláš, z a m i e t a.

Uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku II. potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil žalovanému zdržať sa akýchkoľvek úkonov, ktoré môžu žalobcom v 1. a 2. rade sťažiť alebo znemožniť prechod pešo a prejazd motorovými vozidlami cez pozemok parcely registra KN-C č. 553/2, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 30 m², zapísaný Okresným úradom Liptovský Mikuláš, katastrálnym odborom na liste vlastníctva č. XX, pre katastrálne územie U. F., obec Vyšná Boca, okres Liptovský Mikuláš a cez pozemok parcely registra KN-C č. 555/4, trvalý trávny porast o výmere 69 m², zapísaný Okresným úradom Liptovský Mikuláš, katastrálnym odborom na liste vlastníctva č. XXX, pre katastrálne územie U. F., obec Vyšná Boca, okres Liptovský Mikuláš. Vo zvyšku návrh zamietol. Rozhodnutie odôvodnil tým, že nariadiť neodkladné opatrenie možno len vtedy, ak má súd aspoň osvedčené, že právne vzťahy medzi stranami sporu vyžadujú neodkladnú úpravu. Súd rozhoduje o návrhu bez pojednávania a na ňom vykonaného dokazovania, preto musí byť návrh náležite odôvodnený, presvedčivý a v maximálnej možnej miere aj osvedčený. Uviedol, že ústavou garantované vlastnícke právo je absolútnym právom, čo znamená, že pôsobí voči všetkým subjektom a tieto sú povinné nerušiť vlastníka pri výkone jeho práv k svojej veci. Obsahom tohto práva je neobmedzené panstvo vlastníka nad vecou, ktoré ho oprávňuje vec držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s nim podľa svojho uváženia. Žalobcovia podaným návrhom dostatočným spôsobom osvedčili potrebu nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým sa zamedzí v pokračovaní zásahu do ich výlučného vlastníctva. Z predloženej e-mailovej komunikácie vyplýva, že strany sporu sa snažia o vzájomné vypořádanie vlastníckych práv k nehnuteľnostiam v katastrálnom území U. F., okrem iného aj k pozemku parcely registra KN-C

č. 555/5, ktorá je vo výlučnom vlastníctve žalovaného a na ktorej je postavená rekreačná chata žalobcov. Okrem toho je medzi nimi sporné aj vytýčenie hraníc pozemkov, prístavba k rodinnému domu so súpisným číslom XXX, existujúca a plánovaná elektrická prípojka, vybudované schodisko a kamenivo a rezivo na sporných pozemkoch. Súd prvej inštancie mal za to, že žalobcovia listinnými dôkazmi dostatočným spôsobom osvedčili to, že medzi stranami sporu sú dlhodobo narušené vzťahy, ktoré okrem toho, že im bránia vyporiadať si vlastnícke vzťahy k nehnuteľnostiam, spôsobujú aj to, že žalobcovia majú skomplikované užívanie ich rekreačnej chaty. Mal za to, že vlastníctvo, či už výlučné alebo podielové, zaväzuje a nemožno ho zneužiť na ujmu práv iných. Uviedol, že nie sú známe okolnosti a dôvody, ktoré viedli k súčasnému stavu a predovšetkým k nemožnosti uzatvorenia mimosúdnej dohody o vlastníctve dotknutých nehnuteľností, avšak vychádzajúc z tvrdení žalobcov a najmä z listinných dôkazov predložených spolu s návrhom, konštatuje, že v čase rozhodovania je osvedčená potreba čiastočnej úpravy pomerov týmto neodkladným opatrením. Podľa jeho názoru, v danom prípade je nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnené tým, že dochádza k ohrozovaniu vlastníckych práv žalobcov, ktorí majú po právnej, ale aj po faktickej stránke, znemožnený prechod a prejazd ku svojej nehnuteľnosti. Pozemok parcely registra KN-C č. 555/4 vo výlučnom vlastníctve žalovaného obklopuje parcelu registra KN-C č. 555/5, na ktorej je postavená rekreačná chata žalobcov. Pozemok na parcele registra KN-C č. 553/2 je príľahlou nehnuteľnosťou, ktorá je zároveň prístupovou na miestnu komunikáciu, pričom nariadeniu tohto neodkladného opatrenia nebráni to, že je v podielovom spoluvlastníctve žalobkyne v 1. rade a žalovaného. Žalobkyňa ako podielová spoluvlastníčka sice má po právnej stránke zabezpečený prístup aspoň k parcele registra KN-C č. 555/4, avšak pokiaľ je jej to znemožňované zo strany ďalšieho podielového spoluvlastníka, môže sa domáhať ochrany svojich práv aj návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia. Z uvedeného dôvodu súd návrhu čiastočne vyhovel, čím sa zároveň predíde akýmkoľvek zásahom do pozemkov do právoplatného skončenia konania vo veci samej, v ktorej sa žalobcovia domáhajú zriadenia vecného bremena. V zostávajúcej časti súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, lebo žalobcovia neosvedčili existenciu potreby neodkladnej úpravy pokiaľ ide o užívanie rekreačnej chaty, čiže listinnými dôkazmi nepreukázali žiadny taký zásah žalovaného do ich vlastníckeho práva, ktorým by bolo osvedčené, že žalobcom je zo strany žalovaného bránené v užívaní chaty. Nateraz nebolo ani osvedčené to, že by žalovaný vykonal akýkoľvek úkon smerujúci k vyprataniu príľahlých pozemkov, ako aj pozemku na ktorom sa nachádza rekreačná chata, ako ani to, že by s týmito mienil akokoľvek nakladať, resp. znížiť hodnotu týchto nehnuteľností.

2. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný a žiadal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť. Odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie vychádza z nedostatočne zisteného skutkového stavu, skutkové závery prvostupňového súdu nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, vec bola nesprávne právne posúdená, pričom napadnuté rozhodnutie je tiež nepreskúmateľné a nezrozumiteľné pre nedostatočné zdôvodnenie resp. rozpor v obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. Poukázal na skutočnosť, že nikdy nevykonal žiadne úkony, ktoré by akýmkoľvek spôsobom odôvodňovali potrebu nariadenia neodkladného opatrenia tak, ako to tvrdia žalobcovia 1), 2).

So žalobcami 1), 2) sa žiadnym spôsobom nestretáva, nakoľko býva v obci N. C. na Považí, žalobcovia zase bývajú v F.. Obec Vyšná Boca navštevuje sporadicky, pričom v poslednom období (2-3 roky) sa so žalobcami stretol výlučne z úradných dôvodov pri úradných jednaniach. Naposledy tomu bolo dňa 1.12.2022 vo veci stavebného konania na obecnom úrade Vyšná Boca. Po 1.12.2022 som sa so žalobcami vôbec nestretol, čo je takmer 10 mesiacov. Záležitosti ohľadne spoločných nehnuteľností navyše so žalobcami rieši prostredníctvom môjho právneho zástupcu, ktorý v danej veci kontaktoval právnu zástupkyňu žalobcov 1), 2) ostatný raz e-mailom zo dňa 15.5.2023, na ktorý však žalobcovia 1),2) a ani ich právna zástupkyňa do súčasnosti nereagovali. Žalovaný uviedol, že žalobcovia 1),2) používajú na peší prechod aj parcelu KNC 553/2, ktorej je podielovým spoluvlastníkom k rekreačnej chatke postavenej žalobcami na výlučne mojej parcele KNC 555/5, predtým KNC 555/2 a KNC 555. Zdôraznil, že žalobcovia chatku postavili bez jeho súhlasu a v rozpore s vydaným oznámením drobnej stavby zo dňa 29.06.2004 pod č.j. 151/2004 vydaným Obcou Vyšná Boca, pričom nedodrжали príslušné dohody. Parcelu KNC 553/2 využíva len z dôvodu, že je tam umiestnená vodomerná šachta. Na prechod k svojím pozemkom a k rekreačnému domu s.č. XXX používam svoje parcely vo dvore rodinného domu s.č. XXX a to KNC 555/3 a KNC 555/2. Za nesprávnu označil požiadavku žalobcov na prejazd motorovým vozidlom cez parcelu KNC 553/2, keď samotní žalobcovia na hranici tejto parcele vysadili

smrek, čím zúžili prechod cez parcelu a navyše v plote od cesty je zabudovaný už od roku 2002 elektromer, ktorý tam nechal na svoje náklady umiestniť, keď bola parcela iba jeho vlastníctvom. Až v roku 2003 na základe Zámennnej zmluvy sa podielovým spoluvlastníkom v 1/2 KNC 553/2 stal žalobca .I/. Z uvedeného umožnil žalobcom peší prechod k chatke spolu s prejazdom motorovým vozidlom a parkovaním na jeho parcelách K C 555/3 a KNC 555/2 vo dvore rodinného domu s.č. XXX, čo môžu potvrdiť obyvatelia obce Vyšná Boca. Žalobcom nikdy nebránil ani ich neobmedzoval v prechode cez KNC 553/2 ani KNC 555/4. Obec Vyšná Boca dňa 07.09.2020 pod číslom konania SOcÚ 148/2020-2 AR (následne zmenené pod číslo konania SOcÚ 56/2022/2023) začala štátny stavebný dohľad vo veci realizácie stavby Y. postavenej na parcele KNC 555/5 za rodinným domom s.č. XXX. V priebehu stavebného konania bolo zistené, že žalobcovia chatku postavili v rozpore s vydaným oznámením drobnej stavby zo dňa 29.06.2004 pod č.j. 151/2004 vydaným Obcou Vyšná Boca. Zároveň bolo zistené, že žalobcovia zastavali stavbami aj parcelu KNC 555/4, trvalý trávny porast, čo je zrejme z ich predloženej stavebnej dokumentácie a geodetom K.. R. F. dňa 7.10.2022 vykonaným geodetickým zameraním stavieb postavených bez jeho súhlasu a vedomia na parcele KNC 555/4 trvalý trávny porast. Jedná sa o geodetom zameranú prístavbu betónových schodov na prízemie a na poschodie chatky, betónový oporný múr, ktorý je súčasťou oplotenia v dĺžke viac ako 6 metrov a zasahuje do parcely KNC 1773/1 v majetku Obce Vyšná Boca, zabetónovanú plochu pozemku o rozmeroch cca 5 metrov krát 1,20 metra. V súčasnej dobe je stavebné konanie prerušené rozhodnutím číslo SOcÚ 56/2022/2023 z 20.03.2023, z dôvodu aby žalobcovia predložili iné právo k pozemku KNC 555/4 a KNC 553/2 umožňujúce prechod k stavbe. Toto v podstate aj napadnutým uznesením súdu zatiaľ dosiahli. Žalovaný proti tomuto rozhodnutiu o prerušení stavebného konania dňa 19.7.2023 napísal písomnosť - Vyjadrenie a podanie námietky zaujatosti, ktorú dňa 19.07.2023 doporučené aj zaslal na Obec Vyšná Boca, spoločný stavebný úrad Liptovský Hrádok. Za nepravdivé označil tvrdenie žalobcov, že im bráni v prechode a prejazde cez parcelu KNC 555/4, keď túto parcelu zastavali žalobcovia bez môjho súhlasu a nezákonne. Žalobcovia podali žalobu účelovo dňa 08.08.2023 až po doručení jeho vyjadrenia z 19.07.2023 stavebnému úradu, keď zistili, že napáda priebeh stavebného konania a opakovane nesúhlasí s dodatočným stavebným povolením rekreačnej chatky. Predmetom sporu je dodatočné stavebné povolenie chatky. Ak sa preto žalobcovia domáhajú svojou žalobou takých vecí ako je určenie povinností strpenia užívania rekreačnej chatky a práva v prístupe a prejazde cez pozemky, tak v tomto smere žiadajú súd o zásah do výlučnej kompetencie a právomoci stavebného úradu, nakoľko účastníci konania v stavebnom konaní ešte len riešia dodatočné povolenie stavby, ktorá nie je skolaudovaná a preto nemôže byť legálne používaná.

Žalovaný uviedol, že sa nevyhráždal žalobcom a nebránil slovnou, fyzicky ani nijako inak v nezákonnom užívaní a stavebných prácach na jeho pozemkoch alebo ich rekreačnej chatky. Tvrdenie žalobcov v podanej žalobe, že vzbudzujem u nich vážne obavy o zdravie a život a sudcom nariadené neodkladné opatrenie ho donútili, že bude odteraz brániť svoje zákonné práva prostredníctvom orgánov činných v trestnom konaní a civilných súdov.

3. Voči zamietavému výroku II. podal včas odvolanie aj žalobca 2/ a žiadal návrhu vyhovieť v celom rozsahu. Namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP) a vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP). Vyslovil názor, že žalobcovia v návrhu opísali rozhodujúce skutočnosti, odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov medzi stranami sporu, a to nielen pokiaľ ide o ich prístup k rekreačnej chate, ale súčasne aj vo vzťahu k užívaniu Rekreačnej chaty vrátane nakladania s ňou. Na preukázanie týchto skutočností pritom predložili relevantné dôkazy. Mal za to, že nie je pravdou, že by žalovaný doposiaľ nevykonal akýkoľvek úkon smerujúci k tomu, že s nehnuteľnosťami mienil akokoľvek nakladať. Žalovaný sa žalobcom už niekoľkokrát v minulosti vyhráždal tým, že pozemky predá a Rekreačnú chatu dá zbúrať, na čo žalobcovia poukázali už v žalobe (konkrétne bod 34 Žaloby). Túto skutočnosť okrem iného preukazuje aj email právneho zástupcu žalovaného zo dňa 12.10.2020, ktorý žalobcovia predložili ako dôkaz a pripojili ho k Žalobe. V predmetnom emaili (ktorý žalobca v 2) rade opätovne predkladá) je výslovne uvedené, citujem: ... náš klient Y.. Y. Q. sa rozhodol predáť spoluvlastnícky podiel 1/1 na parcele KN-C č. 555/5 k.ú. U. F. členom rodín Y. a C. z obce N. C.. Z uvedeného je zrejme, že žalovaný sa už v minulosti "pohrával" s myšlienkou predaja pozemkov, vrátane pozemku, na ktorom je postavená Rekreačná chata vo vlastníctve žalobcov. Skutočnosť, že k predaju pozemkov nakoniec nedošlo, neznamená, že tak žalovaný neurobí v budúcnosti. Ako už žalobcovia uviedli, konanie žalovaného je nepredvídateľné a nie je preto vylúčené, že aj naďalej bude voči žalobcom vystupovať suverénne a zneužívať svoju pozíciu vlastníka pozemkov, vrátane ich zastrešovania s predajom pozemkov či búraním rekreačnej chaty v ich vlastníctve. Žalobca 2)

je toho názoru, že pokým nebudú definitívne vysporiadané vlastnícke vzťahy medzi stranami sporu tento neistý stav a nepredvídateľné konanie žalovaného je potrebné dočasne právne ošetriť. Žalobcovia nemôžu žiť v neustálom strachu a obave z toho, že žalovaný jedného svoje "vyhrážky" zrealizuje a pozemky nakoniec predá. Je pritom neprípustné, aby žalovaný pod zámienkou dosiahnutia svojich záujmov (okrem iného získania druhého podielu na rodinnom dome od žalobcu v I) rade) takouto formou zastráňoval či dokonca "vydieral" žalobcov. Žalobca v 2) rade má za to, že súd prvej inštancie tieto skutočnosti pri rozhodovaní o návrhu nezohľadnil. Žalobca 2) poukázal na to, že v minulosti bol viackrát konfrontovaný so situáciou, kedy sa žalovaný vyhrážal žalobcom tým, že ich "čiernu stavbu" dá sám zbúrať. Rekreačnú chatu čiernou stavbou na viacerých miestach v emailovej komunikácii označuje dokonca aj jeho právny zástupca. Hoci toto tvrdenie žalobcovia nepodložili doposiaľ žiadnymi listinnými dôkazmi, žalobca v 2) rade má za to, že všetky ostatné tvrdené skutočnosti v návrhu riadne osvedčili a tieto (vo vzájomných súvislostiach) odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov medzi stranami sporu tak ako ich navrhli žalobcovia v návrhu. Rovnako nie je správny záver súdu prvej inštancie, že by žalovaný doposiaľ nevykonal akýkoľvek úkon smerujúci k vyprataniu nehnuteľností. Práve naopak, žalovaný sa o vypratanie nehnuteľností pokúsil opakovane, čo okrem iného preukazuje emailová komunikácia medzi právnymi zástupcami strán sporu, ktorú žalobcovia predložili ako dôkaz k Žalobe, a to konkrétne email právnej zástupkyne žalobcov zo dňa 10.08.2022. Z predmetnej komunikácie je evidentné, že žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu doručil žalobcovi I) rade výzvu na vypratanie časti pozemku parcely 555/4 pod hrozbou odstránenia betónového oplatenia a schodiska, ako aj reziva, ktoré sú vlastníctvom žalobcov. Emailová komunikácia medzi právnymi zástupcami bola reakciou na doručenie písomnú výzvu na vypratanie (v poradí už druhú), ktorú žalobca 2) predložil v prílohe. Okrem vyššie uvedeného a viacerých predchádzajúcich ústnych výziev sa žalovaný pokúsil o vypratanie nehnuteľností aj v roku 2020, kedy písomne vyzval žalobcu I) pod hrozbou oplatenia pozemkov v jeho vlastníctve v prípade ak žalobcovia tieto pozemky v lehote 15 dní od doručenia výzvy nevypracujú. Na predmetnú výzvu žalobcovia reagovali písomne; oba listinné dôkazy žalobca v 2) rade predkladá v prílohe. Žalobca 2) je toho názoru, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu skutkovému zisteniu pokiaľ ide o možnosť užívania rekreačnej chaty zo strany žalobcov. Žalobca 2) mal za to, že nepredvídateľné, skratové a arogantné správanie žalovaného im bráni v tom, aby rekreačnú chatu mohli užívať. Žalobcovia sa nedobrovoľne snažia vyhýbať akejkolvek osobnej konfrontácii so žalovaným, a preto pobyt v Rekreačnej chate obmedzujú výlučne na čas, kedy žalovaný nie je prítomný vo Vyšnej Boci. Je teda zrejme, že celkové okolnosti tohto prípadu a správanie žalovaného ako aj jeho predchádzajúce úkony osvedčujú, že k neželanému kroku (predaju Pozemkov alebo ich vyprataniu) z jeho strany reálne môže dôjsť a takéto uskutočnenie je vysoko pravdepodobné, pričom závisí iba od vôle žalovaného. Žalobcovia v tomto prípade podľa názoru žalobcu v 2) rade dostatočne osvedčili skutočnosti odôvodňujúce nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu, tak ako ho navrhli v žalobe. Žalobca 2) poukázal na to, že žalovaný sa správa nepredvídateľne; žalobcom sa niekoľkokrát vyhrážal (ústne aj písomne) tým, že pozemky predá (čo žalobcovia aj osvedčili predloženými listinnými dôkazmi) a Rekreačnú chatu v ich vlastníctve dá zbúrať. Žalovaný tiež žalobcov opakovane vyzval na vypratanie Pozemkov, čo je rovnako zrejme z predložených listinných dôkazov. Žalobca 2) sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalobcovia neosvedčili existenciu potreby neodkladnej úpravy pokiaľ ide o užívanie rekreačnej chaty, ako ani existenciu potreby neodkladnej úpravy pokiaľ ide o nakladanie s nehnuteľnosťami. Všetky vyššie uvedené skutočnosti nasvedčujú tomu, že je daná opodstatnenosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia tak ako ho navrhli žalobcovia. Práve neodkladné opatrenie má slúžiť k tomu, aby zabránilo tomu, že "vyhrážky" žalovaného týkajúce sa búrania Rekreačnej chaty či predaja Pozemkov budú naplnené, čo by ešte viac skomplikovalo užívanie Rekreačnej chaty žalobcami, a tým sa výrazne zasiahlo do ich Ústavou garantovaného vlastníckeho práva. Za súčasného stavu len včas nariadené neodkladné opatrenie môže zabrániť nelegitímnemu zásahu do vlastníckych práv žalobcov.

4. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu 2/ žiadal napadnuté rozhodnutie vo výroku II, ako vecne správne potvrdiť. Zotrvával na všetkých skutočnostiach uvedených v odvolaní. Zdôraznil, že nikdy nevykonal úkony, ktoré by odôvodňovali nariadenie neodkladného opatrenia. So žalobcami 1), 2) sa žiadnym spôsobom nestretáva, obec Vyšná Boca navštevuje sporadicky a v období posledných 2-3 rokov som sa s nimi stretol len na úradných jednaniach, naposledy dňa 1.12.2022 vo veci stavebného konania na obecnom úrade Vyšná Boca. Od 1.12.2022 som sa so žalobcami 1), 2) vôbec nestretol a posledný email jeho právnikovi z 15.5.2023 žalobcovia I), 2) ani žiadnym spôsobom nereagovali. V stavebnom konaní na obci Vyšná Boca nesúhlasil s dodatočným stavebným povolením rekreačnej chatky žalobcov 1), 2), nakoľko títo ju realizovali v rozpore s ustanoveniami právnych predpisov a bez

jeho súhlasu zasiahli do mojich vlastníckych práv. Žalobca 2/ súd o zásah do výlučnej kompetencie a právomoci stavebného úradu, nakoľko účastníci stavebného konania a stavebný úrad ešte len riešia dodatočné povolenie stavby, ktorá nie je skolaudovaná a preto nemôže byť legálne používaná. Nikdy sa nevyhrážal žalobcom 1), 2) a nebránil slovné, fyzicky ani nijako inak. Inak by ma už dávno riešili orgány činné v trestnom konaní.

5. Žalobcovia doručili súdu dňa 20.11.2023 písomné vyjadrenie k odvolaniu a vyjadreniu žalobcu. Uviedli, že žalovaný podniká aktívne kroky k znepriíemňovaniu ich života od roku 2011, pričom z uvedeného dôvodu so žalovaným sa nestretávajú. Podľa žalobcov tvrdenie o údajnom znemožnení prejazdu motorovými vozidlami cez parcelu 553/2 vysadením smrekov je nepravdivé. Ako možno vidieť z fotografií i pripojených k žalobe, ale aj z fotografií, ktoré predložil žalovaný, prechod peši či vjazd motorovými vozidlami je znemožnený nie kvôli vysadeným drevinám, ale kvôli stavebnému odpadu patriacemu žalovanému, ktorý tento umiestnil na predmetnej parcele, elektrickej rozvodnej skrini (ktorú žalovaný prisľúbil premiestniť, no zatiaľ sa tak nestalo), ako aj kvôli prístavbe k rodinnému domu, ktorá podľa pôvodnej dohody medzi žalovaným a žalobkyňou 1/ mala byť odstránená. K odstráneniu tejto prístavby zo strany žalovaného do dnešného dňa, aj napriek dohode, nedošlo. Uvedené skutočnosti okrem iného preukazuje aj e-mailová komunikácia medzi právnym zástupcom žalovaného a právnou zástupkyňou žalobkyne 1/, ktorú pripojili k žalobe. Rovnako nie je pravdivé tvrdenie žalovaného, že žalobcom umožňuje parkovať s motorovými vozidlami vo dvore rodinného domu, na Parcele 555/3 a Parcele 555/2. Vo dvore rodinného domu zvykli parkovať v minulosti, nakoľko žalobkyňa 1/ rade bola spoluvlastníčkou pozemkov (pred ich zámenou); na týchto pozemkoch už s motorovými vozidlami ale neparkujú pre nehody so žalovaným, aby sme sa vyhli zbytočnej konfrontácii s ním. Odmietli účelové tvrdenie žalovaného, že rekreačnú chatu postavili bez jeho súhlasu, v rozpore s oznámením drobnej stavby zo dňa 29.06.2004, pričom sme nedodrжали príslušné dohody. Pokiaľ ide o dodatočné stavebné konanie, žalovaný v tomto smere umelo vytrháva z kontextu viaceré skutočnosti a zavádza súd. Nie je pravdivé tvrdenie, že sme žalobu podali účelovo, práve naopak využili sme tento právny prostriedok ako krajné riešenie potom, čo sme sa so žalovaným, aj napriek opakovaným pokusom a maximálnym ústupkom z našej strany, nedohodli. Čo sa týka údajného vyjadrenia a podania námietky zaujatosti, o týchto písomných podaniach žalovaného v tom čase nemali vedomosť. Žalobcovia ďalej uviedli, že sa nestotožňujú s tvrdením žalovaného, že podané odvolanie žalobcu by sa malo vzťahovať len na neho. Mali za to, že v tomto prípade ako manželia a bezpodieloví spoluvlastníci rekreačnej chaty tvoríme nerozlučné spoločenstvo, kde úkony jedného z nás sa vzťahujú aj na druhého. S tvrdeniami žalovaného nesúhlasili, tieto sú vytrhnuté z kontextu, ale na viacerých miestach sa nezakladajú na pravde. Nie je pravdou, že by žalovaný nevykonal žiadne úkony, ktoré by odôvodňovali nariadenie neodkladného opatrenia. Potreba nariadenia neodkladného opatrenia je práve pre správanie žalovaného dôvodná a bola nami aj riadne preukázaná.

6. Krajský súd v Žiline ako odvolací súd preskúmal vec podľa § 379, § 380 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je potrebné podľa § 388 CSP zmeniť tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, v časti, ktorej bolo vyhovené súdom prvej inštancie sa zamietne a zamietavý výrok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť z nasledovných dôvodov:

7. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že žalobcovia sa podanou žalobou vo veci samej domáhajú zriadenia vecného bremena zriadenia vecného bremena in rem spočívajúceho v práve prechodu pešo a prejazdu motorovými vozidlami cez pozemok parcely registra KN-C č. 553/2, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 30 m², zapísaný Okresným úradom Liptovský Mikuláš, katastrálnym odborom na liste vlastníctva č. XX, pre katastrálne územie U. F., obec Vyšná Boca, okres Liptovský Mikuláš a cez pozemok parcely registra KN-C č. 555/4, trvalý trávny porast o výmere 69 m², zapísaný Okresným úradom Liptovský Mikuláš, katastrálnym odborom na liste vlastníctva č. XXX, pre katastrálne územie U. F., obec Vyšná Boca, okres Liptovský Mikuláš a v užívaní rekreačnej chaty postavenej na pozemku parcely registra KN-C č. 555/5, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 33 m². Spolu so žalobou podali návrh na vydanie neodkladného opatrenia. Žalobcovia návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnili tým, že žalovaný koná skratovo, viackrát uviedol žalobcom, že chce nehnuteľnosti predať. Žalobcovia mali za to, že je potrebné nariadiť neodkladné opatrenie až do momentu právoplatného vysporiadania vlastníckych práv k pozemkom. Súčasne poukázali na to, že pre nevhodné správanie žalovaného boli viackrát nútení opustiť svoju chatu. K návrhu pripojili vzájomnú emailovú komunikáciu

so žalovaným prostredníctvom právneho zástupcu. V odvolaní zotrval žalobca 2/ na skutočnostiach uvedených v návrhu a opätovne poukázali na emailovú komunikáciu z predchádzajúceho obdobia a verbálne vyhrážky žalovaného o predaji pozemkov a snahe o vypratanie vecí žalobcov.

8. Žalovaný poprel vo svojich písomných podaniach (odvolanie, vyjadrenie) akékoľvek úkony, ktoré by akýmkoľvek spôsobom odôvodňovali potrebu nariadenia neodkladného opatrenia tak, ako to tvrdia žalobcovia. Poukázal na to, že od decembra 2022 sa so žalobcami nestretol, nakoľko býva v obci N. C. na T., žalobcovia zase bývajú v F..

9. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

10. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť iba v dvoch prípadoch, a to ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

12. V rámci civilného sporového konania je nariadenie neodkladného opatrenia možné iba na návrh a za splnenia zákonných predpokladov. Keďže súd rozhoduje v pomerne krátkej dobe a spravidla bez nariadenia pojednávania, bez výsluchu strán sporu a zväčša bez vyjadrenia protistrany, z procesného hľadiska je zásadným determinantom obsah samotného návrhu. Neodkladné opatrenie má mať vždy väzbu ku konkrétnemu hmotnoprávnemu nároku, a to aj pokiaľ ide o neodkladné opatrenie nariadené počas konania, alebo pred nadväzujúcim konaním vo veci samej.

13. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na tom, že v časti ktorej nariadil neodkladné opatrenie, žalobcovia osvedčili potrebu jeho nariadenia a v zostávajúcej časti návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, lebo žalobcovia neosvedčili existenciu potreby neodkladnej úpravy pokiaľ ide o užívanie rekreačnej chaty, čiže listinnými dôkazmi nepreukázali žiadny taký zásah žalovaného do ich vlastníckeho práva, ktorým by bolo osvedčené, že žalobcom je zo strany žalovaného bránené v užívaní chaty. Pričom nemal za osvedčené to, že by žalovaný vykonal akýkoľvek úkon smerujúci k vyprataniu príslušných pozemkov, ako aj pozemku na ktorom sa nachádza rekreačná chata, ako ani to, že by s týmito mienil akokoľvek nakladať, resp. znížiť hodnotu týchto nehnuteľností. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalobcovia neosvedčili potrebu bezodkladnej úpravy pomerov v zamietnutej časti navrhovaného neodkladného opatrenia ako vecne správnym. Súčasne má však odvolací súd za to, že nie je daný dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia aj v nariadenej časti, nakoľko žalobcovia neosvedčili potrebu bezodkladnej úpravy pomerov.

14. Odvolací súd uvádza, že súd nariadi neodkladné opatrenie na základe návrhu len vtedy, ak sú splnené zákonné predpoklady ustanovené v § 325 ods. 1 CSP, pričom návrh na nariadenie neodkladného opatrenia musí obsahovať náležitosti uvedené v § 326 CSP. Z týchto ustanovení je zrejmé, že súd môže nariadiť neodkladné opatrenie iba vtedy, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery strán, alebo existuje obava, že exekúcia (výkon) rozhodnutia bude ohrozená. To znamená, že navrhovateľ neodkladného opatrenia musí v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia osvedčiť, že existuje právny vzťah medzi ním a protistranou, tento vyžaduje bezodkladnú úpravu a osvedčiť aj dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Pri nariadení neodkladného opatrenia musí mať súd na zreteli tiež princíp proporcionality, teda neodkladným opatrením nesmie dôjsť k zásahu do práv nad nevyhnutnú mieru.

15. Odvolací súd zdôrazňuje, že pre nariadenie neodkladného opatrenia nie je potrebná taká miera dôkaznej istoty ako pre vydanie rozhodnutia vo veci samej. Je však potrebné, aby boli aspoň v základnej miere osvedčené skutočnosti, odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavy, že exekúcia bude ohrozená, ako aj dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému má byť poskytnutá ochrana. Pri posudzovaní dôvodnosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je potrebné vychádzať z naliehavosti a nutnej potreby dočasnej bezodkladnej úpravy, ktorá je osvedčená vtedy, ak sa preukáže existencia takých konkrétnych úkonov strany sporu, voči ktorej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia smeruje, v dôsledku ktorých sa strana, ktorá podáva návrh na neodkladné opatrenie, môže dôvodne obávať nenapraviteľnej alebo len ťažko napraviteľnej ujmy na jej strane.

16. Dôkazné bremeno, resp. bremeno osvedčenia spočíva výlučne na navrhovateľovi neodkladného opatrenia. Preukázanie, alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia posudzuje súd podľa obsahu návrhu a k nemu pripojených listín. Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ak je potrebné, aby boli bezodkladne upravené pomery. Účelom neodkladného opatrenia je rýchla a účinná reakcia súdu na deklarováný stav v právnych vzťahoch sporových strán, pokiaľ súd posúdením tvrdení a predložených dôkazov v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, má dostatočným spôsobom osvedčenú potrebu zásahu do práv, resp. právnych vzťahov, ktoré sú medzi stranami sporné. Charakter neodkladného opatrenia umožňuje, aby súd pred rozhodnutím o návrhu na jeho nariadenie, nevykonával výsluch strán, ani si nevyžiadal ich vyjadrenie. V návrhu však musia byť uvedené rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená a tieto skutočnosti musia hodnoverne osvedčovať dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Z dikcie zákona vyplýva, že potreba úpravy musí byť naliehavá, potrebná a musí byť odôvodnená individuálnymi okolnosťami prípadu. Je osvedčená len vtedy, ak okrem osvedčenia existencie právnych vzťahov medzi účastníkmi, je osvedčené aj ohrozovanie, alebo porušenie konkrétneho práva navrhovateľa neodkladného opatrenia, ktorému je možné poskytnúť ochranu práve neodkladným opatrením. Predbežná ochrana nedôvodného (neosvedčeného) nároku, by bola v rozpore so zmyslom a účelom neodkladného opatrenia. Riadne dokazovanie v zmysle § 185 a nasl. CSP súd v procese rozhodovania o neodkladnom opatrení nevykonáva a pri rozhodovaní vychádza z obsahu návrhu a zo skutočností, ktoré boli v súvislosti s podaným návrhom osvedčené, čo z kvalitatívneho hľadiska nedosahuje intenzitu plnohodnotného dokazovania v zmysle § 185 a nasledujúcich CSP.

17. Dôvodnosť nariadenia neodkladného opatrenia v danom prípade podľa žalobcov vyplýva, že žalovaný je nevyspytateľný a žalobcovia potrebujú súrne upraviť svoje majetkovoprávne vzťahy k pozemkom tak, aby mohla byť ich stavba dodatočne povolená, v čom im žalovaný bráni. Súčasne majú obavy z predaja pozemkov žalovaným tretej osobe, čo im opakovane žalovaný uviedol.

18. Vyhodnotením rozhodujúcich skutočností odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie nezastáva názor, že žalobcovia osvedčili existenciu zákonných predpokladov využitia požadovaného procesného inštitútu nariadenia neodkladného opatrenia. Ako už bolo uvedené vyššie, naliehavosť potreby úpravy pomerov medzi stranami je osvedčená z hľadiska skutkových tvrdení navrhovateľa neodkladného opatrenia, na ktorých túto zakladá len vtedy, ak okrem osvedčenia existencie právnych vzťahov medzi účastníkmi, je osvedčené aj ohrozovanie, alebo porušenie konkrétneho práva navrhovateľa neodkladného opatrenia - žalobcov, ktorému je možné poskytnúť ochranu práve ním požadovaným neodkladným opatrením.

19. V danej veci žalobcovia naliehavosť požadovanej úpravy pomerov medzi stranami sporu odvodzujú a zakladajú primárne na svojich tvrdeniach o konaní žalovaného, ktoré by odôvodňovali nariadenie neodkladného opatrenia. Žalobcovia v návrhu skutkovo nevymedzili také nevyspytateľné chovanie žalovaného, ktoré by umožnilo nariadiť neodkladné opatrenia. Skutočnosti plynúce z predložených emailových komunikácií nemožno vyhodnotiť ako konanie, ktoré odôvodňuje nariadenie neodkladného opatrenia tak, ako to urobil súd prvej inštancie. Skutočnosť, že žalovaný nesúhlasí s návrhmi na vyporiadanie spoluvlastníctva a vlastníctva, nemožno hodnotiť ako dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia. Rovnako tak skutočnosť, že žalovaný niekedy žalobcom uviedol, že dotknuté pozemky chce prediť tretím osobám nie je dôvodom na nariadenie neodkladného opatrenia, a to aj keby uzatváral takúto zmluvu. Žalobca ako výlučný vlastník pozemkov KNC č. 555/4 a 555/5 s nimi môže nakladať vrátane ich predaja tretej osobe, pričom ani súd mu v danej veci nemôže za daného skutkového stavu zakázať nakladať s uvedenými nehnuteľnosťami uvedeným spôsobom. Zákaz predaja by bol neprípustný zásah do vlastníckeho práva žalovaného, ktoré nemá oporu v právnych predpisoch. Na druhej strane pri parcele KNC 553/2 je žalobkyňa 1/ spoluvlastníčkou a má tak predkupné právo, rovnako ako právo nakladať s vecou a užívať ju podľa dohody so žalovaným, ak sa nevedia dohodnúť, na návrh môže rozhodnúť súd, nie však neodkladným opatrením za daného stavu. Z obsahu návrhu nevyplývajú žiadne preukázané reálne kroky žalovaného, ktoré by bránili v prístupe k chate žalobcov. Ďalej je dôležité si uvedomiť, že napäté vzťahy medzi žalobcami a žalovaným sú od roku 2011 do súčasnosti, pričom sa ich nepodarilo vyriešiť a teda pretrvávajú dlhodobo, pričom hoc náročne, dokázali žalobcovia a žalovaný koexistovať. Žalobcovia v návrhu nepreukázali, že by konanie žalovaného dosahovalo takú intenzitu, ktorá by odôvodňovala nariadenie neodkladného opatrenia. Samotné tvrdenia, ktoré boli

popreté protistranou takým dôkazom nie sú. Ako odvolací súd uviedol vyššie, emailová komunikácia rovnako takýmto dôkazom nie je, pričom z obsahu skutkových tvrdení v odvolaní žalovaného je zrejme, že sa so žalobcami nestýka minimálne od decembra 2022. Žalobcovia uvedené skutočnosti nerozporovali, a preto je zrejme, že sú nesporné. Je nevyhnutné zohľadniť to, že v konaní nebolo preukázané vykonávanie v súčasnosti (v čase podania návrhu) takých aktivít žalovaným, ktoré by odôvodňovali nariadenie neodkladného opatrenia, pričom posledné tvrdené neadekvátne konanie bolo v auguste 2022 (búchanie po plechu). Ani toto však nebolo preukázané. Skutočnosť, že žalovaný nesúhlasí s dodatočným povolením stavby nemožno vyložiť tak, že ide o neprípustné konanie. Žalovaný má právo hájiť svoje záujmy vrátane vlastníckeho práva, a toto mu nemôže byť upreté ani súdnym rozhodnutím. Odvolací súd chápe, že žalobcovia sa snažia usporiadať vzťahy k svojej stavbe tak, aby táto bola legálnou, avšak uvedené môžu realizovať prípusným spôsobom, a to podanou žalobou, o ktorej za splnenia procesných a hmotnoprávných podmienok rozhodne súd prvej inštancie vo veci samej. Tento postup však nemožno obchádzať nariadením neodkladných opatrení. Odvolací súd má za nesporné, že chata vo vlastníctve žalobcov je čiernou stavbou, čo preukazuje listinný dôkaz č.l. 98 - Rozhodnutie obce Vyšná Boca číslo: SOcÚ 56/2022/2023 AR zo dňa 20.03.2023, ktorým začalo konanie o dodatočnom povolení stavby. Nič na uvedenej skutočnosti nemení to, že žalobcovia síce začali stavbu budovať ako drobnú stavbu so súhlasom žalovaného (uvedené plynie z obsahu predložených dôkazov - vyjadrenie o vybavovaní drobnej stavby žalovaným). Rozšírením stavby nad výmeru 25m², však žalobcovia zmenili druh stavby a túto budovali v rozpore s ohlásením, a preto začal stavebný úrad konanie o dodatočnom povolení stavby. Druhou skutočnosťou je, že žalobcovia budovali stavbu len na základe ústneho súhlasu (faktického konania žalobcu), pričom po vzniku prvých problémov v roku 2011 podali žalobcu o zriadenie vecného bremena, až v roku 2023. K obavám žalobcov, že žalovaný sa pokúsi vypratáť stavbu - odstrániť, odvolací súd uvádza, že tieto sú nedôvodné. Žalovaného momentálne nič neopravňuje k takémuto postupu, pričom výzvy na vypratánie sú v rovine výzvy, avšak nemajú právotvorné účinky. K prípadnému odstráneniu stavby môže dôjsť len v prípade právoplatného rozhodnutia na to príslušného orgánu. Žalovaný ak by sa pokúsil svojpomocne odstrániť stavbu vo vlastníctve žalobcov, dopustil by sa trestného činu a v takom prípade by zasiahli orgány činné v trestnom konaní, prípadne civilný súd na návrh. Z obsahu spisového materiálu však neplynie, že by sa žalovaný takéhoto konania reálne dopúšťal, ale je len účastný správneho konania, v ktorom sú riešené sporné otázky.

20. Odvolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní dôvodnosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je potrebné vychádzať z naliehavosti a nutnej potreby dočasnej bezodkladnej úpravy, ktorá je osvedčená vtedy, ak sa preukáže existencia takých konkrétnych úkonov strany sporu, voči ktorej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia smeruje, v dôsledku ktorých sa strana, ktorá podáva návrh na neodkladné opatrenie môže dôvodne obávať nenapraviteľnej alebo len ťažko napraviteľnej ujmy na jej strane. Dôkazné bremeno, resp. bremeno osvedčenia spočíva výlučne na navrhovateľovi neodkladného opatrenia. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia posudzuje súd len podľa obsahu návrhu a k nemu pripojených alebo zadovážených listín.

21. Odvolací súd zdôrazňuje, že neodkladné opatrenie nie je možné nariadiť len na základe tvrdení (priani) žalobcov - navrhovateľov neodkladného opatrenia bez toho, aby boli osvedčené aspoň také rozhodujúce skutočnosti, ktoré umožňujú záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť súdna ochrana. Z hľadiska skutkového je preto nevyhnutným predpokladom úspešnosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia taký stupeň spoľahlivého osvedčenia základných skutkových okolností tvrdených v návrhu, pri ktorom možno dôvodne nadobudnúť presvedčenie o ich pravdivosti, ktoré v danej veci doposiaľ osvedčené neboli a musia byť predmetom konania a dokazovania vo veci samej. Za týchto, doposiaľ osvedčených okolností danej veci nemohol odvolací súd dospieť k inému záveru, ako že žalobcovia neosvedčili základnú podmienku pre nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým je potreba bezodkladne upraviť pomery strán sporu. Naviac, navrhované neodkladné opatrenie odvolací súd považoval za neprimeraný zásah do práv žalovaného, vzhľadom na znenie článku 20 Ústavy Slovenskej republiky. Z týchto dôvodov odvolací súd vyhovel odvolaniu žalovaného a uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom prvom výroku zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a v zamietajúcej časti uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil, nakoľko odvolacie námietky žalobcov neboli dôvodné.

22. O trovách prvoinštančného a odvolacieho konania v súvislosti s konaním o nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd prvej inštancie v konečnom rozhodnutí vo veci samej

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa

predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).